

**ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 อำเภอสวนผึ้ง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1**

**Factors Affecting to Transformational Leadership of the Primary School Administrators
in Network of Education Development 8th Suanphueng District under
Ratchaburi Primary Educational Service Area Office 1**

สุวพิชญ์ โพธิ์ไทรย์¹, ประยูร อิ่มสวัสดิ์², และสุเมธ งามนกน³

Suwapich Phosai¹, Prayoon Imsawasdi², and Sumeth Nnamkanok³

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา^{1,2,3}

Faculty of Education, Burapha University^{1,2,3}

Corresponding author, E-mail: imnatcracker@gmail.com¹, prayoon@buu.ac.th², sumet2003@windoslive.com³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 อำเภอสวนผึ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนประถมศึกษา เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 อำเภอสวนผึ้ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยด้านคุณลักษณะผู้บริหาร ปัจจัยด้านความฉลาดทางอารมณ์ ปัจจัยด้านการบริหารจัดการในโรงเรียน และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 อำเภอสวนผึ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. ปัจจัยด้านคุณลักษณะผู้บริหาร ปัจจัยด้านความฉลาดทางอารมณ์ และปัจจัยด้านการบริหารจัดการในโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 อำเภอสวนผึ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. สมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 อำเภอสวนผึ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 ในรูปสมการคะแนนดิบ ดังนี้

$$\hat{Y} = .376 + .204 (X_{3,3}) + .181 (X_{1,3}) + .221 (X_{3,2}) + .172 (X_{1,2}) + .127 (X_{3,4})$$

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง; เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1

ABSTRACT

The purpose of this study was to investigate the factors affecting to transformational leadership of the primary school administrators in network of education development 8th Suanphuang district under Ratchaburi Primary Educational Service area Office 1. The sample included teachers in primary schools in network of education development 8th Suanphuang district. The instrument used for collecting data was five-rating scale questionnaire. The data were analyzed by a computer program; using mean, standard deviation, Pearson's product moment correlation, multiple regression analysis and stepwise multiple regression analysis. The research results were as follows:

1. The factors of administrator characteristics, emotional quotient, school management and transformational leadership of the primary school administrators in network of education development 8th Suanphuang district under Ratchaburi Primary Educational Service Area Office 1, both as a whole and in each particular aspect, were found at a high level.
2. The factors of administrator characteristics, emotional quotient and school management related to transformational leadership of the primary school administrators in network of education development 8th Suanphuang district under Ratchaburi Primary Educational Service area Office 1 at very high level with the .01 level of significance.
3. The prediction equation of the factors affecting to transformational leadership of the primary school administrators in network of education development 8th Suanphuang district under Ratchaburi Primary Educational Service area Office 1, composed of the following equation:

$$\hat{Y} = .376 + .204 (X_{3.3}) + .181 (X_{1.3}) + .221 (X_{3.2}) + .172 (X_{1.2}) + .127 (X_{3.4})$$

Keywords: Transformational leadership; Network of education development 8th; Ratchaburi Primary Educational Service area Office

บทนำ

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกลไกสำคัญ และมีอิทธิพลมากต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของการพัฒนาการจัดการศึกษา ทั้งในด้านการบริหาร การพัฒนา การปฏิสัมพันธ์กับครูบุคลากรทางการศึกษา อื่น ๆ ภายในสถานศึกษา ตลอดจนการปฏิสัมพันธ์กับหน่วยงานอื่น ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา (สานันย์ นาวินพัฒนรัตน์, 2554) ผู้บริหารที่ดีจะช่วยพัฒนาองค์กรให้เจริญก้าวหน้า ซึ่งองค์กรหรือหน่วยงานควรมีทั้งผู้นำ และผู้บริหารอาจเป็นคนเดียวกันหรือต่างคนกันก็ได้ กิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กรหรือหน่วยงานจึงจะเจริญก้าวหน้า

บรรลุจุดมุ่งหมายขององค์กร ซึ่งจะเป็นที่ประจักษ์ว่าความสามารถ และประสิทธิภาพขององค์กรจะดีหรือไม่เพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับคุณสมบัติของผู้นำ และผู้บริหารองค์กร ลักษณะพฤติกรรมที่ยึดถือและเป็นแนวทางในการปฏิบัติของคนในองค์กร เช่น การวางแผน การประสานงาน การวินิจฉัยสั่งการ การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เป็นต้น โดยอิทธิพลทางพฤติกรรมของหัวหน้างานย่อมส่งผลถึงสภาพวัฒนธรรมขององค์กร รวมไปถึงขวัญและกำลังใจของผู้ร่วมงาน (ยงยุทธ เกษสาคร, 2552)

การบริหารจัดการในโรงเรียนของผู้บริหาร เช่น การกระจายอำนาจในการบริหารสถานศึกษาทั้ง 4 โครงสร้างงานสถานศึกษา

ตั้งแต่ การบริหารงานวิชาการ งานบุคลากร งานงบประมาณ และงานบริหารทั่วไป ซึ่งการกำหนดยุทธศาสตร์ วิสัยทัศน์ของผู้บริหารที่มุ่งสู่ความสำเร็จขององค์กร โดยมีการศึกษาวิเคราะห์สภาพในปัจจุบัน และความคาดหวังในอนาคต จะเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาได้ปฏิบัติตาม ความมีภาวะผู้นำยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้อง กล้าพูด กล้าทำ กล้าคิดในสิ่งใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาองค์กรให้มีความก้าวหน้ายิ่งขึ้น ดังนั้นภาวะผู้นำของผู้บริหารจึงเป็นความสามารถในการเผชิญกับภาวะการเปลี่ยนแปลง โดยมีผู้นำเป็นผู้กำหนดทิศทางหรือเป็นผู้สร้างวิสัยทัศน์ สร้างแรงบันดาลใจให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อพัฒนาองค์กรให้มีความก้าวหน้าตามแผนที่ได้วางไว้ (Kotter, 1999) โดยเฉพาะการบริหารจัดการสถานศึกษาที่จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เป็นองค์กรที่มีความคล่องตัว มีความพร้อมที่จะพัฒนาศักยภาพเพื่อตอบสนองการให้บริการการศึกษาของสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องปรับเปลี่ยนบทบาทหน้าที่เพื่อบริหารจัดการศึกษาในรูปแบบใหม่ โดยต้องสามารถปรับตัวให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง และใช้ความรู้ความสามารถของตนให้เกิดประโยชน์กับการบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ภาวะผู้นำของผู้บริหาร จึงเป็นสิ่งสำคัญในการบริหารที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงต่อสถานศึกษา

ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาเครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 อำเภอสวนผึ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 เพื่อให้ได้ข้อสรุปว่า ปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาเครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 อำเภอสวนผึ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 โดยบุคคลที่สามารถสะท้อนภาวะผู้นำของผู้บริหารได้ดี คือ บุคลากรครูในโรงเรียน การศึกษาครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในระดับนโยบายเพื่อนำไปประกอบการพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา เครือข่ายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 อำเภอสวนผึ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 อำเภอสวนผึ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านคุณลักษณะผู้บริหาร ปัจจัยด้านความฉลาดทางอารมณ์ ปัจจัยด้านการบริหารจัดการในโรงเรียน ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 อำเภอสวนผึ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาเครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 อำเภอสวนผึ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1

สมมติฐานของการวิจัย

1. ปัจจัยด้านคุณลักษณะผู้บริหาร ปัจจัยด้านความฉลาดทางอารมณ์ ปัจจัยด้านการบริหารจัดการในโรงเรียน มีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 อำเภอสวนผึ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1
2. ปัจจัยด้านคุณลักษณะผู้บริหาร ปัจจัยด้านความฉลาดทางอารมณ์ และปัจจัยด้านการบริหารจัดการในโรงเรียน สามารถพยากรณ์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 อำเภอสวนผึ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 ได้

ขอบเขตการวิจัย

ด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยมุ่งศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 อำเภอสนมั่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 โดยใช้แนวคิดภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ Bass and Avolio (1994) ส่วนปัจจัยที่ศึกษาประกอบด้วย 3 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านคุณลักษณะผู้บริหาร ใช้กรอบแนวคิดของยังยุทธ เกษสาคร (2552) ปัจจัยด้านความฉลาดทางอารมณ์ ใช้กรอบแนวคิดของ Goleman (2002) และปัจจัยด้านการบริหารจัดการในโรงเรียน ใช้กรอบแนวคิดของ Dubrin (2000)

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งจำแนกเป็น 3 ด้าน คือ 1.1) ปัจจัยด้านคุณลักษณะผู้บริหาร 1.2) ปัจจัยด้านความฉลาดทางอารมณ์ และ 1.3) ปัจจัยด้านการบริหารจัดการในโรงเรียน

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ประกอบด้วย 2.1) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ 2.2) การสร้างแรงบันดาลใจ 2.3) การกระตุ้นทางปัญญา และ 2.4) การคำนึงถึงปัจเจกบุคคล

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 อำเภอสนมั่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 ซึ่งประกอบไปด้วย 3 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านคุณลักษณะผู้บริหาร ปัจจัยด้านความฉลาดทางอารมณ์ และปัจจัยด้านการบริหาร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครูโรงเรียนประถมศึกษา เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 อำเภอสนมั่ง

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 286 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ครูโรงเรียนประถมศึกษา เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 อำเภอสนมั่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 165 คน จากนั้นทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling)

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามจำนวน 1 ชุด แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 อำเภอสนมั่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 จำแนกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะผู้บริหาร ด้านความฉลาดทางอารมณ์ ด้านการบริหารจัดการในโรงเรียน แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert (1967) จำนวน 50 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 อำเภอสนมั่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert (1967) จำนวน 20 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองและส่งทางไปรษณีย์ จำนวน 165 ฉบับ พร้อมกำหนดระยะเวลาการส่งคืนแบบสอบถาม

2. ติดตามแบบสอบถามส่วนที่ยังไม่ได้ส่งคืนด้วยตนเอง เพื่อให้ได้แบบสอบถามครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ซึ่ง

ได้รับแบบสอบถามคืนเป็นจำนวนทั้งสิ้น 165 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ศึกษาปัจจัยด้านคุณลักษณะผู้บริหาร ปัจจัยด้านความฉลาดทางอารมณ์ ปัจจัยด้านการบริหารจัดการในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 อำเภอสนมั่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 สถิติที่ใช้ คือ คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 อำเภอสนมั่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 สถิติที่ใช้ คือ คะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านคุณลักษณะผู้บริหาร ปัจจัยด้านความฉลาดทางอารมณ์ และปัจจัยด้านการบริหารจัดการในโรงเรียนกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 อำเภอสนมั่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 โดยใช้สถิติการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

4. วิเคราะห์ปัจจัยของตัวแปรที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 อำเภอสนมั่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 โดยสถิติที่ใช้ คือ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อเลือกสมการพยากรณ์ที่ดีที่สุด

ผลการวิจัย

1. ปัจจัยด้านคุณลักษณะผู้บริหารที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 อำเภอสนมั่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 พบว่าโดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก

ไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการวินิจฉัยสั่งการ และด้านการประสานงาน ตามลำดับ

2. ปัจจัยด้านความฉลาดทางอารมณ์ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 อำเภอสนมั่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 พบว่าโดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ด้านสมรรถนะที่เกี่ยวกับตนเอง และด้านสมรรถนะที่เกี่ยวกับสังคมตามลำดับ

3. ปัจจัยด้านการบริหารจัดการในโรงเรียนที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 อำเภอสนมั่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 พบว่าโดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการกระจายอำนาจ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ และด้านการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ตามลำดับ

4. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 อำเภอสนมั่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 พบว่าโดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ และด้านการกระตุ้นทางปัญญา ตามลำดับ

5. ปัจจัยด้านคุณลักษณะผู้บริหารปัจจัยด้านความฉลาดทางอารมณ์ และปัจจัยด้านการบริหารจัดการในโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 อำเภอสนมั่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. ปัจจัยด้านคุณลักษณะผู้บริหารปัจจัยด้านความฉลาดทางอารมณ์ และปัจจัยด้านการบริหารจัดการในโรงเรียนที่สามารถพยากรณ์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 อำเภอสนมั่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 เรียงลำดับจากตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุด คือ ด้านการกระจายอำนาจ

($X_{3,3}$) ด้านการวินิจฉัยสั่งการ ($X_{1,3}$) ด้านการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ($X_{3,2}$) ด้านการประสานงาน ($X_{1,2}$) และด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม ($X_{3,4}$) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณทั้ง 5 ด้านเท่ากับ 0.937 และสามารถพยากรณ์ร่วมกันได้ร้อยละ 87.80 เมื่อนำค่าสถิติของตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุดมาสร้างสมการพยากรณ์ สามารถพยากรณ์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 อำเภอสนมั่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 พบว่า โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้ที่จะเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนนั้น จะต้องผ่านการประเมิน ทั้งทางด้านความสามารถ และความเหมาะสม ทั้งการสอบข้อเขียน และการสอบสัมภาษณ์ และได้รับการพัฒนาโดยวิธีการฝึกอบรมตามหลักสูตรที่คณะกรรมการข้าราชการครูกำหนด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของงานวิจัยของสุภาภรณ์ เอกเผ่าพันธ์ (2556) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

$$\hat{Y} = .376 + .204 (X_{3,3}) + .181 (X_{1,3}) + .221 (X_{3,2}) + .172 (X_{1,2}) + .127 (X_{3,4})$$

หรือในรูปสมการคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$\hat{Z} = .261 (Z_{3,3}) + .210 (Z_{1,3}) + .236 (Z_{3,2}) + .190 (Z_{1,2}) + .158 (Z_{3,4})$$

สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย

1. ปัจจัยด้านคุณลักษณะผู้บริหารที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 อำเภอสนมั่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 พบว่า โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารโรงเรียนมีการบริหารงาน ที่เป็นระบบ มีการส่งเสริมให้ครู และบุคลากรทางการศึกษา ได้พัฒนาตนเอง เพิ่มศักยภาพของครู และบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ และความเชี่ยวชาญในด้านวิชาการ และด้านวิชาชีพ รวมทั้งผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เป็นที่ประจักษ์ต่อผู้อื่น โดยการที่ผู้บริหารโรงเรียนได้มีการเข้ารับการฝึกอบรมพัฒนาศักยภาพในการบริหารงานอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศุภมาส วิสัยนาม (2560) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ปัจจัยด้านความฉลาดทางอารมณ์ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 อำเภอสนมั่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 พบว่า โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้ที่จะเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนนั้น จะต้องผ่านการประเมิน ทั้งทางด้านความสามารถ และความเหมาะสม ทั้งการสอบข้อเขียน และการสอบสัมภาษณ์ และได้รับการพัฒนาโดยวิธีการฝึกอบรมตามหลักสูตรที่คณะกรรมการข้าราชการครูกำหนด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของงานวิจัยของสุภาภรณ์ เอกเผ่าพันธ์ (2556) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

3. ปัจจัยด้านการบริหารจัดการในโรงเรียนที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 อำเภอสนมั่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 พบว่า โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยมีนโยบายปรับบทบาทภารกิจเพื่อยกระดับมาตรฐานการปฏิบัติงาน และให้ทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกที่ดำเนินไปอย่างรวดเร็ว รวมถึงการมุ่งเน้นนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปลูกฝังให้นักเรียนรู้จักการใช้ชีวิตที่พอเพียง และเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้อง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้มีส่วนร่วม ในการบริหาร ตัดสินใจ และการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาทั้งครู ผู้ปกครอง ตัวแทนชุมชน ตัวแทนศิษย์เก่า และตัวแทนนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของยุคนันท์ หวานน้ำ (2555) ได้ศึกษาการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่า การบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

4. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา เครือข่ายโรงเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 อำเภอสวนผึ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 พบว่า โดยรวม และรายด้าน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ในปัจจุบัน ผู้บริหารแสดงความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ตามบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้บริหารที่จะต้องทำการบริหารจัดการโรงเรียน ให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา ซึ่งนอกเหนือจากนี้ แล้วในการบริหารการศึกษาให้มีคุณลักษณะความเป็นผู้นำของผู้บริหารก็เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่มีอยู่ในตัวผู้บริหารและมีการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นและมีการพัฒนาตนเองเพิ่มมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของนรินทร์ เดชสะท้าน (2557) ภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

5. ปัจจัยด้านคุณลักษณะผู้บริหารปัจจัยด้านความฉลาด ทางอารมณ์ และปัจจัยด้านการบริหารจัดการในโรงเรียนมีความสัมพันธ์ กับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 อำเภอสวนผึ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา มีส่วนสำคัญในการสร้างความพึงพอใจให้ครูปฏิบัติงาน และมีผลกระทบ ต่อประสิทธิภาพขององค์กร สามารถนำพาองค์กรสู่ความสำเร็จได้ เป็นอย่างดี ผู้นำที่มีประสิทธิภาพสามารถสร้างความเชื่อ ค่านิยมร่วม และความคาดหวังให้รวมเกิดขึ้นในองค์กร และในสังคม และยัง สามารถเข้าใจประเด็น และเหตุการณ์ของผู้ตาม ได้โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในยุคปฏิรูปการศึกษา และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สถานศึกษาจะส่งผลให้ครูอุทิศตนเพื่อการทำงาน เกิดความรู้สึก และเจตคติที่ดีต่องานที่ทำ มีความกระตือรือร้น มีความสุขใน การทำงาน และยอมอุทิศตนเพื่อความสำเร็จของงานสอดคล้องกับ งานวิจัยของนิตยา วิเศษยา (2551) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ความฉลาดทางอารมณ์กับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ พบว่า

ความฉลาดทางอารมณ์กับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ มีความสัมพันธ์ กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01

6. ปัจจัยด้านคุณลักษณะผู้บริหารปัจจัยด้านความฉลาด ทางอารมณ์ และปัจจัยด้านการบริหารจัดการในโรงเรียนที่สามารถ พยากรณ์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 อำเภอสวนผึ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 เรียงลำดับจากตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุด คือ ด้านการกระจายอำนาจ ($X_{3.3}$) ด้านการวินิจฉัยสั่งการ ($X_{1.3}$) ด้านการเป็นองค์การแห่งการ เรียนรู้ ($X_{3.2}$) ด้านการประสานงาน ($X_{1.2}$) และด้านการบริหาร แบบมีส่วนร่วม ($X_{3.4}$) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณทั้ง 5 ด้าน เท่ากับ 0.937 และสามารถพยากรณ์ร่วมกันได้ร้อยละ 87.80 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษามีคุณลักษณะของการเป็น ผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ รวมทั้งสามารถ ปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมกับแต่ละบุคคลแต่ละสถานการณ์ และ เป็นผู้ที่มีความสามารถในการดำเนินงานกิจการของสถานศึกษา ให้พัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุกัญญา แซ่มอินทร์ (2555) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้ พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและครูที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่ม กรุงเทพใต้ เรียงลำดับตามความสำคัญตามสมการถดถอยหรือ สมการพยากรณ์ ประกอบด้วย การบริหารการเปลี่ยนแปลง (X_5) การกระตุ้นการใช้ปัญญา (X_3) การสร้างแรงจูงใจ (X_2) โดยมีอำนาจ พยากรณ์ร้อยละ 45.00

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ปัจจัยด้านคุณลักษณะผู้บริหารพบว่า ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ ผู้บริหารไม่ได้ให้ความสำคัญในการดูแล และเอาใจใส่ หรือซักถาม ทุกข์สุขของครูภายในโรงเรียนดังนั้น ผู้บริหารควรเข้าใจเข้าถึง ยกย่องชมเชยให้เกียรติแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาการทำความดีในโอกาส อันควร และการให้อภัยผู้ร่วมงานเมื่อเกิดข้อผิดพลาดที่ไม่ตั้งใจให้ เกิดขึ้น และอีกอย่างผู้บริหารควรมีความสนิทสนมเป็นกันเองกับครู

และบุคลากรศึกษาทุก ๆ คน ในขอบเขต และความพอดี ผู้บริหารไม่ควรทำตัวสนิทสนมกับครู และบุคลากรทางการศึกษาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดมากเกินไป เพราะจะทำให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาคนอื่น ๆ มองภาพลักษณ์ที่ไม่เหมาะสม และอาจจะเกิดความขัดแย้งภายในโรงเรียนได้

2. ปัจจัยด้านความฉลาดทางอารมณ์ พบว่า ด้านสมรรถนะที่เกี่ยวกับสังคมผู้บริหารได้มีการสอนงาน และให้ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหาการปฏิบัติงานของครูยังไม่เป็นระบบเท่าที่ควร ดังนั้น ผู้บริหารควรมีการสอนงานอย่างเป็นระบบ หรือสาธิตวิธีการปฏิบัติงานให้คำแนะนำ และเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหาที่เป็นรายบุคคลเกี่ยวกับการพัฒนางานโดยผู้บริหารมีการเสริมสร้างความสามารถให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความเข้าใจทักษะในการสอนงาน การมอบหมายงานและการติดตามงานอย่างเป็นระบบ

3. ปัจจัยด้านการบริหารจัดการในโรงเรียน พบว่า ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม ครูมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็น และตัดสินใจแก้ปัญหาการบริหารจัดการในโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย ดังนั้น ผู้บริหารควรใช้การจูงใจให้ครู และบุคลากรทางการศึกษาได้มีโอกาสมีส่วนร่วมในการคิดร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติงาน ร่วมรับผิดชอบ เพื่อพัฒนางานที่ปฏิบัติให้มีความพึงพอใจ ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม ในลักษณะการรับรู้ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ตลอดจนการประเมินผลให้ทุกฝ่ายได้สำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบร่วมกัน อันนำไปสู่เป้าหมายของสถานศึกษา

4. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง พบว่า ด้านการคำนึงถึงการเป็นปัจเจกบุคคล การมอบหมายงาน ตามทัศนะของผู้บริหารยังไม่สอดคล้องกับนโยบายจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 ที่กำหนดโครงสร้างและการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและเป็นขั้นตอน ดังนั้น ผู้บริหารควรมีการเปิดโอกาสให้ครูแต่ละคนแสดงความสามารถในการทำงานได้อย่างเต็มที่โดยให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ และมีการมอบหมายงานให้ครู และบุคลากรทางการศึกษาตามความรู้ ความสามารถ และความชำนาญของแต่ละคน

เอกสารอ้างอิง

- นารินทร์ เดชชะท้าน. (2557). **ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคพื้นดิน เขต 3**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). กาฬสินธุ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์.
- นิตยา วิเศษยา. (2551). **ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนคร**. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ยงยุทธ เกษสาคร. (2552). **ภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีม**. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: วี.เจ.พรินติ้ง.
- ยุกตนันท์ หวานฉ่ำ. (2555). **การบริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพของโรงเรียน ในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ศุภมาสวีลชนาม. (2560). **คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สุกัญญา แซ่มอินทร์. (2555). **ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพใต้**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- สุภาภรณ์ เอกเผ่าพันธ์. (2556). **ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18**. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ฮานันย์ นาวันพัฒนรัตน์. (2554). **คุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของเจ้าหน้าที่ธุรการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1, 2 และ 3**.

สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. สงขลา:
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

Bass, B. M. and B. J. Avolio. (1994). **Transformational Leadership Development**. Palo Alto, California: Consulting Psychologists.

Dubrin, A. J. (2000). **Essentials of Management**. 5th ed. New York: South-Western College.

Goleman, D., R. (2002). **The New Leaders : Transforming the Art of Leadership into the Science of Results**. New York: Little, Brown.

Kotter, J. P. (1999). **John P. Kotter on What Leaders Really do?** Boston, Mass: Harvard Business School Press.

Krejcie, R. V. and D. W. Morgan. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. **Educational and Psychological Measurement**. 30(3), 607-610.

Likert, R. (1967). **The Human Organization: Its Management and Values**. New York: McGraw-Hill.

